

הכתב והקבלה

דברים – פרק א

(א) **אלה הדברים.** דע כי חמשת פסוקים הראשונים הם הקדמה של כל הספר, ויש בהם שלשה פעמים לשון דבורו של משה, אשר דבר משה, דבר משה אל בניי, הואיל משה באר, כי יש בספר זה ג' חלקים. חלק הא' מתחלת הספר עד ויקרא שקודם עשרת הדברות (בואתחנן ה') והוא מדבר בעניני מוסר. חלק הב' מן ויקרא עד הברכות והקללות שבכי תבא והוא מדבר מהמצות, לכן אמר שם תחלה (מ"ה) אלה העדות והחקים וגו' שהוא ענין אחד עם מ"ש אחריו ויקרא משה. חלק הג' מן הברכות והקללות (כי תבא כ"ז) עד סוף התורה, ואמר שם קודם הברכות (כ"ז ח') באר היטב ואח"כ וידבר משה. והתבונן כי התחלת שלשת חלקי ספר זה כהתחלת ג' הספרים שמות ויקרא במדבר. אלה, ויקרא, וידבר, וזה"ש במדרש, ויקרא הוא מלא הלכות וכנגדו דברים נמי מלא הלכות כלומר אותו חלק שבס' דברים שהוא כנגד ס' ויקרא ששם המדובר מן המצות הוא מלא הלכות (הגר"א), והיא הערה נפלאה, ונכון מאד. ולחנם נדחקו המפרשים לחבר ה' הפסוקים האלה לענין אחד, ומהם יעקרו אותם ממקומם ויושיבום בסוף ס' הקודם. והאמת יורה דרכו שאינם רק הקדמה לשלשת חלקי ספר זה: